

„Дьокуускай куорат“ куораттаа5ы уокругун 12№-дээх уопсай уерэх орто оскуолата

ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЙ КАРТА

Уруок: Литература ааҕыта

Тиэмэтэ: «Уолаттар»

Огордо: „Дьокуускай куорат“
куораттаа5ы уокругун
12№-дээх уопсай уерэх
орто оскуолатын
алын кылаас учуутала
Ульяна Павловна Крылова

САХА ТЫЛЫН УРУОГУН ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЙ КАРТАТА

Уруок: Литература аабыта

Оскуола: МОБУ СОШ №12 г. Якутск

Кылаас: 2 «б»

Учуутал: Крылова У. П.

Уруок темата: Уолаттар

Уруок тиибэ: Саҥа теманы арийыы.

Учуутал сыала: О5олору кытта Лев Толстой «Уолаттар» кэпсээнин кытта билиһиннэри

Уруок тумуктэрэ:

Уэрэтэр соруктар: Кэпсээн ис хоһоонун, санаатын о5олорго тириэрдии, ааҕарга бэлэм буолууну сэлэргэһии.

Дэгиттэр уэрэнэр уөрүйэхтэри ситиһии: о5о бэйэтин дьо5урун сайыннарыы саҥа тиэмэ5э бол5омтолорун ууруу, элбэ5и билэ сатыыр, бэйэтин санаатын арийыы, интэриэһин сайыннарыы.

Сатабылы инэри: Бол5ойон истэр дьо5урун сайыннарыы; кэпсээн сүрүн ис хоһоонун кылгастык этэ үөрэһии.

Тус бэйэ уөрүйэхтэрэ: Бэйэ дьо5урун туһунан билиини ыларга дьулуһуу, бол5омтолоохтук аа5ыы, бэйэ санааны этии.

Бэйэни салайынар уөрүйэхтэр: О5о бэйэтэ ааҕан тылын сайыннараар. Бүгүнгү уруокка сыалын-соругун сөпкө туруораар.

Бодуруһар уөрүйэхтэр: Уэрэнээччи уруокка санаатын этэригэр уэрэтии, ыйыыталарга чопчу сөпкө эппиэттииргэ кэпсэтии сиэрин сөпкө тутуһарга үөрэнэллэр.

Сана эйдэбулу (дьайыы ньыматын) арыыы уруога

Уруок түһүмэхтэрэ	Уруок түһүмэхтэрин үөрэтэр соруктара	Учуутал дьайыыта	Үөрэнээччи дьайыыта	Үлэни тэрийии көрүгүнэрэ	Былааннаммыт түмүктэр
1. Тэрээһин чааһа	Билсиһии, уруокка бэлэм буолуу.	Үтүө күнүнэн оҕолор! Уруокка бэлэмнит да? Уруокка көхтөөхтүк кыттаргытыгар ынырабын. Уруокпутун саҕалыахха.	Үтүө күнүнэн. Уруокка бэлэммит. Олороллор.	Уопсай үлэ.	Оҕолор тэрээһин чааһын түмүгүнэн уруокка бэлэм буоллулар. Оҕл интириэһин тардыы.
2. Уэрэнэр соругу туруоруу <u>2.1 Оҕолор билэллэрин кордороллоругэр үэрэнэр түгэн</u>	Ааспыт тиэмэни хатылааһын.	Оҕолор, ааспыттаанны тиэмэбитин хатылааххайын эрэ. Бииги ааспыт уруокка ханнык тиэмэни барбыккыты? Төһө өйдөөбүккүтүн миэхэ этин эрэ. Маладьыастар!	Оҕолор ааспыт уруокка барбыттарын хатылыылар.	Уопсай үлэ.	Атын кыби сангарарын болҕойон истэр, бэйэтин санаатын толору этэр; ыйытыыга толору хоруйдуур.

<p><u>2.2 Оболору билбэтгэригэр (үэрэнэр сорукка) таһаарар тугэн</u> Сорудах:</p>	<p>Уруок тиэмэтигэр киирээһин.</p>	<p>Оҕолор, салгыы эппиэттээн эрэ. Лев Николаевич Толстой диэн суруйааччыны билэбит дуо оҕолор? Сороххут билбэтэ, сороххут билэрэ буолуо дии?</p>	<p>Боппуруска эппиэтти сатыллар</p>	<p>Уопсай үлэ.</p>	<p>Предмети үөрэтии түмүгэ (предметный результат) Тылы сөпкө сүһүөбунэн араарарга үөрэтии.</p>
<p><u>2.3 Уэрэнэр соругу таһаарыы</u></p>	<p>Уруок тиэмэтин уонна сыалын туруорууга үлэ.</p>	<p>Сөпкө этэбит, оҕолор. Биһиги бугун нуучча суруйааччы кэпсээнин билиэхпит. Оҕолор, экраны көрүүххэйин эрэ. Манна биһиэхэ ребус бэриллибит. Бу ребуһу онордохпутуна биһиги ханнык кэпсээни барарбыт тахсыаҕа. Чэ эрэ, көрүүбүн.</p>	<p>Бүгүһүнү тиэмэ аатын, сыалын таһаараллар.</p>	<p>Уопсай үлэ.</p>	<p>Уруок соругун уонна сыалын сатаан туруоруу; бэйэ санаатын чочуйан, тупсаран, сиһилии этэргэ.</p>
<p>3. Уэрэнэр соругу толоруу 3.1 <u>Сана ойдобулү (дьайыы ньыматын) арийыы</u></p>	<p>Эрчиллии көмөтүнэн бүгүһүнү тиэмэни быһаарыы.</p>	<p>Оҕолор, 167 сирэйи арийабыт уонна көрөбүт. Аан бастаан аабыахпытын иннинэ суруйааччыбытын кытта билсиэбин. Эппипит курдук Лев Николаевич Толстой нуучча суруйааччыта. Салгыы экраны көрдүбүт эрэ.</p>	<p>Болҕойон истэллэр.</p>	<p>Оҕо сүһүөх хайдах арахсарын уонна сүһүөх арааһын билиэхтээх.</p>	

<p><u>3.2 Сана</u> <u>ойдобулу</u> (дьайыы <u>ньыматын)</u> <u>боруобалаан</u> <u>туттуу</u></p>	<p>Эрчилиилэр көмөлөрүнэн оҕолор төһө сана тиэмэни өйдөөбүттэрин билии, бэрэбиэркэ.</p>	<p>Дьэ аны кэпсээммитигэр кириэххэин. Кэпсээммит аата уолаттар диэтибит дии? Биһиэхэ кылааспытгар хас уол баарый оҕолор? Уол оҕо хайдах буолуохтааҕый? Маладьыаста! Бастаан мин ааҕарбын болҕойон истэбит, ол кэннэ боппуруостары ыйытыам. Бары көнөтүк олоробут, ким да кимиэхэ да мэхэйдэспэт. Аны мин боппуруостарбар эппиэттээн.. Бары бииргэ аахыахпыт билигин. Бары сирдиибит. Аны бу кэпсээни хараххытыгар хайдах ойууланан көрөргүтүнэн уруһуйдуубут тэтэрээпитигэр.</p>	<p>Боппуруостарга эппиэттиилэр уонна бэйэлэрин санааларын үллэстэллэр. Бастаан учуутал кэпсээни ааҕарын болҕойон истэллэр, ол кэннэ бэйэлэрэ ааҕаллар.</p>	<p>Предмети үөрэтии түмүгэ (предметный результат) Тылы сөпкө сүһүөбунэн араарарга үөрэтии. Сүһүөх арааһын билии. Тылы сөпкө суруйарга үөрээтии.</p>
<p><u>Сыаналаныы</u> <u>1.Оҕолор</u> <u>бэйэлэрин</u> <u>өйдөбүллэрин</u> <u>сыаналаныылары</u></p>	<p>Уруогу түмүктээһин. Бүгүнгү барбыт тиэмэ туһунан ыйыт</p>	<p>Уруокпутун түмүктүүххэ. Бүгүн биһиги ханнык тиэмэни бардыбытыг? Маладьыастар. Уруокпут түмүктэнэр, көрсүүххэ диэри!</p>	<p>Боппуруостарга эппиэттиилэр.</p>	<p>Личностнай Тыл сүһүөбүн туттуу санарар сананы байытарын өйдөөһүн.</p>